

OBČINA POSTOJNA

NAČRT UKREPOV ZAŠČITE IN REŠEVANJA OB MNOŽIČNI NESREČI NA AVTOCESTI

Verzija 1.0

Zadeva št. 061-6/2009

Datum; 30.09.2010

	NAZIV, IME IN PRIIMEK	DATUM, PODPIS
Izdelal	Občina Postojna, zanjo Branko Petan s.p.	
Odobril	Poveljnik CZ občine Postojna, Marko Fičur	
Sprejel	Župan občine Postojna, Jernej Verbič	
Skrbnik	Občina Postojna, Rifet Kendič	

KAZALO

KAZALO SLIK	3
1. Uvod	4
1.1. NAMEN NAČRTA	4
1.2. POVZETEK ZNAČILNOSTI OBMOČJA IN VRSTE NESREČE	4
1.3. VERJETNOST NASTANKA VERIŽNE ALI VEČJE NESREČE	6
1.4. POVZETEK KONCEPTA IZVAJANJA ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČ	6
2. OBVEŠČANJE IN ALARMIRANJE	7
2.1. OBVEŠČANJE	7
2.2. ALARMIRANJE	8
3. AKTIVIRANJE IN VODENJE SIL ZA ZAŠČITO, REŠEVANJE IN POMOČ	9
3.1. AKTIVIRANJE	9
3.2. VODENJE ŠTABOV, ENOT IN SLUŽB ZA ZAŠČITO, REŠEVANJE IN POMOČ	10
3.3. OPERATIVNO VODENJE	13
3.4. ORGANIZACIJA ZVEZ	14
4. IZVAJANE ZAŠČITNIH UKREPOV IN DRUGIH NALOG OB NESREČI	16
4.1. POTEK IZVAJANA ZAŠČITNIH UKREPOV	16
4.2. POTEK IZVAJANA NALOG REŠEVANJA	18
5. PRILOGE IN DODATKI	21
5.1. SEZNAM SKUPNIH PRILOG	21
5.2. SEZNAM POSEBNIH PRILOG	22
5.3. SEZNAM SKUPNIH DODATKOV	22
5.4. SEZNAM POSEBNIH DODATKOV	22
6. RAZLAGA POJMOV IN OKRAJŠAV	23

KAZALO SLIK

Slika 1. Povzetek avtocestnega odseka na območju občine Postojna	5
Slika 2. Pregled sil za zaščito, reševanje in pomoč na območju občine Postojna.	10
Slika 3. Potek aktivnosti operativnega vodenja	13

1. UVOD

Načrt zaščitnih ukrepov za primer množične nesreče na avtocesti je za Občino Postojna izdelan na podlagi določil Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Ur. l. RS, št. 51/06 – UPB1), in Uredbe o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja (Ur. l. RS, št. 3/02, 17/06 in 76/08).

Izhodišča za ta načrt so določena v regijskem načrtu zaščite in reševanja ob množični nesreči na avtocesti (verzija 2,0 z dne 17.07.2007) in se nanašajo na angažiranje občinskih sil za izvajanje intervencije ob nesreči ter zaščitnih ukrepov in nalog zaščite, reševanja in pomoči.

Ta načrt zaščitnih ukrepov je usklajen z regijskim načrtom zaščite in reševanja in je del Načrta zaščite in reševanja Občine Postojna.

1.1. Namen načrta

Načrt zaščitnih ukrepov ob množični nesreči na avtocesti je razčlenjena zamisel izvajanja nujnih postopkov ob intervenciji zaradi zmanjšanja posledic nesreče. S tem načrtom se določajo postopki in aktivnosti pri zagotavljanju zaščitnih ukrepov in nalog zaščite, reševanja in pomoči na občinski ravni.

Načrt ukrepov upošteva vse nevarnosti ob nesreči na avtocesti, ki ogrožajo ljudi, živali, premoženje, kulturno dediščino in okolje. Upošteva tudi naravne in druge danosti, ki vplivajo na nesreče in varstvo pred njimi ter človeške in materialne vire, ki jih je mogoče uporabiti pri obvladovanju nevarnosti in zaščiti ogroženih.

Načrt je izdelan za množične nesreče z več kot deset težko poškodovanih ali mrtvih in kadar je območje prizadeto z nevarno snovjo.

1.2. Povzetek značilnosti območja in vrste nesreče

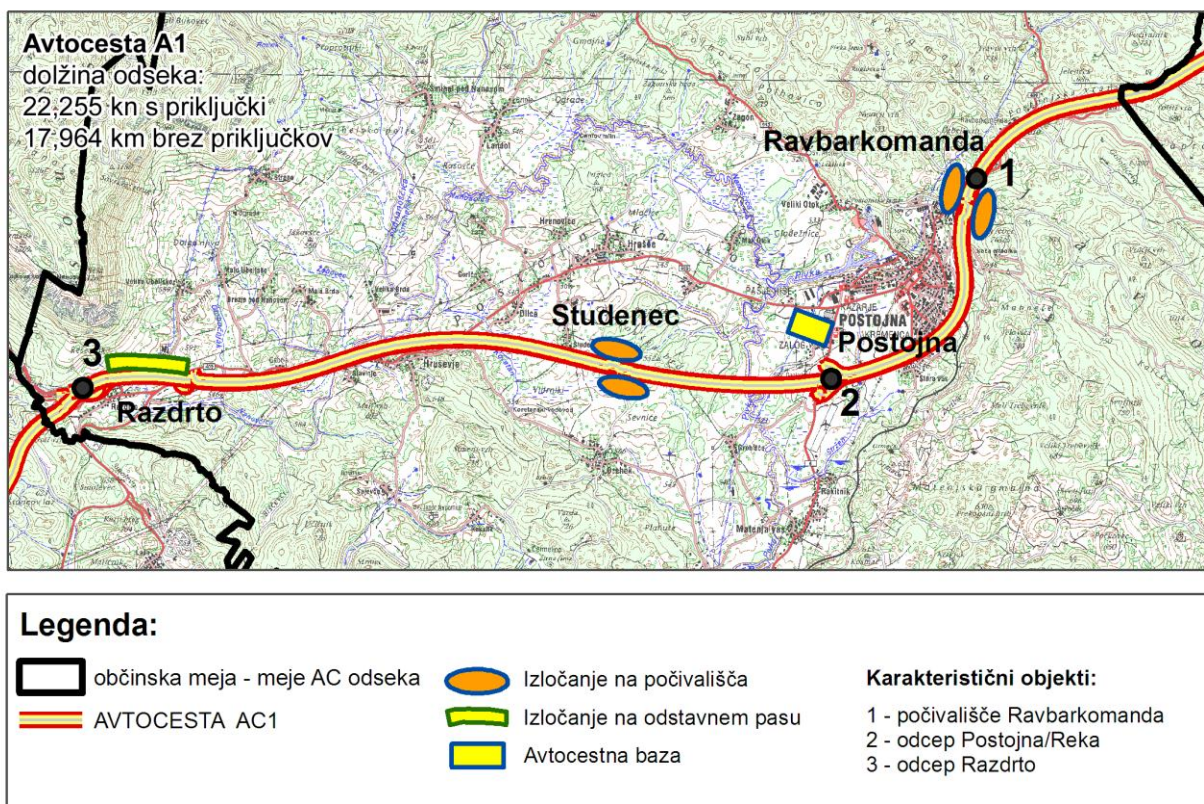
Na območju občine Postojna poteka skupno 22,255 km avtoceste na odsekih od Vrhnike do Postojne in od Postojne do Razdrtega. Avtocesta je bila zgrajena v letih 1972–1974, je v celoti štiripasovna, s po dvema voznima pasovoma in odstavnim pasom v vsaki smeri, ter ločnim pasom z odbojno ograjo. Na območju občine poteka tudi regionalna cesta v smeri Pivki in naprej proti mednarodnem cestnem prehodu s Hrvaško.

Na območju Postojne sta dva izvoza (slika 1): Postojna in Razdrto, s skupno priključno dolžino od 4.291 km. Karakteristična objekta sta: viadukt Ravbarkomanda z dolžino 592 m ter most z nasipi preko doline reke Pivke. Izločanja ob posebnem režimu urejanja prometa se izvajajo na lokacijah: Ravbarkomanda in Studenec.

Na nekaterih avtocestnih odsekih povprečni letni dnevni promet presega 60.000 vozil. Tako kot za druge nesreče, je tudi za nesreče v prometu značilno, da:

- se običajno zgodijo brez opozorila, nenadno in nepričakovano,
- so žrtve nesreč pogosto potniki, vozniki in drugi udeleženci v prometu, včasih pa tudi lokalni prebivalci,
- je lahko veliko mrtvih in ranjenih,
- se lahko pripetijo na krajih, ki so težje dostopni,
- lahko sprožijo manjše ali večje eksplozije,

- lahko sprožijo nastanek požara,
- lahko sprožijo nenadzorovano uhajanje nevarnih snovi v okolje,
- lahko povzročijo poškodbe objektov in infrastrukture,
- lahko povzročijo onesnaženje okolja in vodnih virov,
- lahko povzročijo psihološke težave pri preživelih, reševalcih in svojcih,
- praviloma pritegnejo pozornost medijev.

Slika1. Povzetek avtocestnega odseka na območju občine Postojna

Posebno je povečana nevarnost večjih nesreč ob prometnih konicah v kombinaciji s spremembami vremena v pogojih snega, poledice, megle, sunkovitih vetrov ter človeške nemarnosti, ki je čestokrat vzrok za verižne dogodke s posledicami prisotnosti nevarnih snovi.

Nesreče na avtocesti, kljub večji varnosti v primerjavi s preostalim cestnim prometom, beležijo letno 10–20 smrtnih primerov na območju Slovenije.

Glavni vzroki za nastanek nesreč v prometu so: človeški dejavniki, tehnološke napake strojev in opreme, vremenski pogoji (poledica, megla, toča, sneg), neznani oziroma ostali vzroki.

1.3. Verjetnost nastanka verižne ali večje nesreče

Število poškodovanih in smrtnih žrtev se lahko poveča zaradi možnih različnih verižnih nesreč, kot so: trčenje dveh ali več vozil s potniki ali nevarno snovjo, verižno trčenje na avtocesti ali v povezavi z drugimi prometnicami, padec letala na avtocesto ali naseljeno območje v bližini, ki lahko povzroči požare ali eksplozije ter tako ogrozi življenje ljudi in živali, poškodbe infrastrukture in kulturne dediščine.

1.4. Povzetek koncepta izvajanja zaščite, reševanja in pomoč

Koncept odziva ob nesreči na avtocesti temelji na dogodkih in posledicah, ki bi jih lahko nesreča povzročila. Posledice prometne nesreče bi bile še posebno hude, če bi bila v nesreči udeležena poleg potniških vozil še tovorna vozila ter vozilo, ki bi prevažalo nevarno blago.

Ob prometni nesreči pri prevozu nevarnega blaga je prevoznik tisti, ki mora zavarovati, pobrati ali odstraniti oziroma shraniti nevarno blago na za to določenem prostoru ali na drugi način poskrbeti za preprečitev nevarnosti. Če prevoznik tega ne more izvesti, mora prevoznik oziroma vodja intervencije poklicati organizacijo, ki je pooblaščen za reševanje nesreč z nevarnim blagom, da to stori v imeni njega na njegove stroške.

Za odsek avtoceste na območju občine Postojna, ki je v pristojnosti za ukrepanje ob množični nesreči na AC, je zadolžena avtocestna baza ACB Postojna.

Vodja intervencije množične nesreče na avtocesti je poveljnik CZ za Notranjsko. Vodja občinske intervencije je vodja gasilske enote pri PGD Postojna. Ob nesreči na avtocesti zagotavlja:

- obveščanje in pozivanje ostalih izvajalcev zaščite, reševanja in pomoči,
- zavarovanje območja in ureditev začasne prometne signalizacije,
- zbiranje podatkov in oceno situacije,
- določitev nosilcev in postopkov za izvajanje zaščitnih ukrepov in nalog reševanja,
- organizacijo izvajanja zaščitnih ukrepov in nalog zaščite in reševanja,
- obveščanje prizadetih in informiranje druge javnosti,
- spremljanje situacije in dejavnosti izvajalcev ZRP,
- koordinacijo med izvajalci glede na potek dogodkov ob zaščiti in reševanju,
- operativno poročanje in urejanje osnovnih pogojev za življenje prizadetim.

Odločitev o uporabi tega načrta sprejme poveljnik CZ občine Postojna na zahtevo poveljnika CZ za Notranjsko oziroma obvestila preko ReCO Postojna.

2. OBVEŠČANJE IN ALARMIRANJE

V tem načrtu se obveščanje in alarmiranje ureja v skladu z navodilom o obveščanju ReCO Postojna za primer nesreče na avtocesti, rešitvami v občinskem operativnem gasilskem načrtu ter rešitvami v tem načrtu.

Opazovanje in zbiranje podatkov o nesreči na avtocesti izvaja Prometni informacijski center (PIC), ki ob nesreči posreduje potrebne podatke centrom za obveščanje (112 in 113).

Opazovanje in nadzor na avtocestnih odsekih skozi območje občine Postojna izvaja NC ACB Postojna.

2.1. Obveščanje

V primeru nesreče na avtocesti se upošteva splošno načelo, da vsak, ki opazi nesrečo v prometu, je dolžan sporočiti na 112 oziroma 113 podatke o lokaciji in vrsti nesreče, udeležencih, posledicah ter nevarnosti za okolico.

Obveščanje odgovornih organov iz ReCO Postojna vedno poteka paralelno z aktiviranjem gasilke enote PGD Postojna, ki je pooblaščen za prometne nesreče na avtocesti. V primeru ko vodja gasilske intervencije na licu mesta nesreče oceni, da gre za večje posledice, zahteva preko ReCO Postojna, da se o tem obvestijo poleg odgovornega prevoznika tudi drugi organi in dežurne ekipe javnih služb (cestno, zdravstveno, komunalno, inšpekcijsko in pravosodne organe ter občinske vodje sil za zaščito in reševanje).

Za vsa nujna obvestila udeležencem nesreče in drugim prisotnim na avtocesti poskrbi upravljavec v sodelovanju s policijo in vodji reševalnih služb in enot.

Kadar pride do nesreče na avtocesti s prisotnostjo nevarne snovi vodja intervencije oziroma poveljnik CZ občine Postojna poskrbita za obveščanje na ogroženem območju oziroma neposredno določita in koordinirata izvajanje zaščitnih ukrepov in takojšnjih nalog reševanja na lokaciji prizadetih. Pri tem posredujeta nujna obvestila preko lokalnih medijev in sredstev za neposredno mobilno opozarjanje in obveščanje.

Vodja intervencije ves čas izvajanja ukrepov zagotavlja neposredni stik z ogroženimi prebivalci s pomočjo prostovoljnih gasilskih enot, ki jih v takem primeru dodatno obvešča in aktivira iz sosednjega gasilskega sektorja.

P 1: Seznam vodilnih oseb, ki se obveščajo ob izrednih razmerah

P 7: Seznam medijev lokalnega pomena

P 8: Telefonska številka Občine Postojna za informiranje prebivalcev o nesrečah

2.2. Alarmiranje

Po oceni vodje intervencije oz. dežurnega v ReCO Postojna se zaradi sproščanja nevarnih snovi določena gasilska enota aktivira z alarmnim znakom (splošni znak o nevarnosti).

Ravno tako bodo prebivalci na ogroženem območju opozorjeni na nevarnost preko alarmnega znaka. Takoj po sprožitvi alarmnega znaka, ReCO Postojna sporoča javnosti o vzrokih alarmiranja in nujnih postopkih za uspešno izvajanja ukrepov in nalog s ciljem zmanjšanja posledic nesreče.

Obvestilo, ki se posreduje po izvedenem alarmiranju določi vodja intervencije oziroma poveljnik CZ občine Postojna.

V primeru nedosegljivosti posameznih organov na občinski ravni lahko alarmiranje zaradi nujnega aktiviranja enot in določitev obvestil za javnost na ogrožene območju odredi poveljnik CZ za Notranjsko v sodelovanju z vodjo intervencije upravljavca AC nadzora, vodjo policijske intervencije ali pristojni inšpektor za varstvo v prometu.

Obvestilo mora vsebovati podatke o:

- vrsti nevarnosti,
- napotkih za osebno in vzajemno zaščito ogroženih,
- napotkih za izvajanje zaščitnih ukrepov.

Ostala obvestila za širšo javnost posreduje poveljnik CZ za Notranjsko oziroma dežurni organ PIC.

3. AKTIVIRANJE IN VODENJE SIL ZA ZAŠČITO, REŠEVANJE IN POMOČ

3.1. Aktiviranje

Aktiviranje sil za ZRP pri Občini Postojna se ob nesreči na avtocesti izvaja v skladu z občinskim operativnim gasilskim načrtom.

Glede na oceno nujnosti ukrepanja ali zaradi prisotnosti nevarnih snovi vodja intervencije iz PGD Postojna odredi aktiviranje dodatnih sosednjih GE s proženjem alarmnega znaka za neposredno nevarnost. V tem primeru ReCO Postojna posreduje preko medijev njegovo sporočilo o vzrokih alarmiranja.

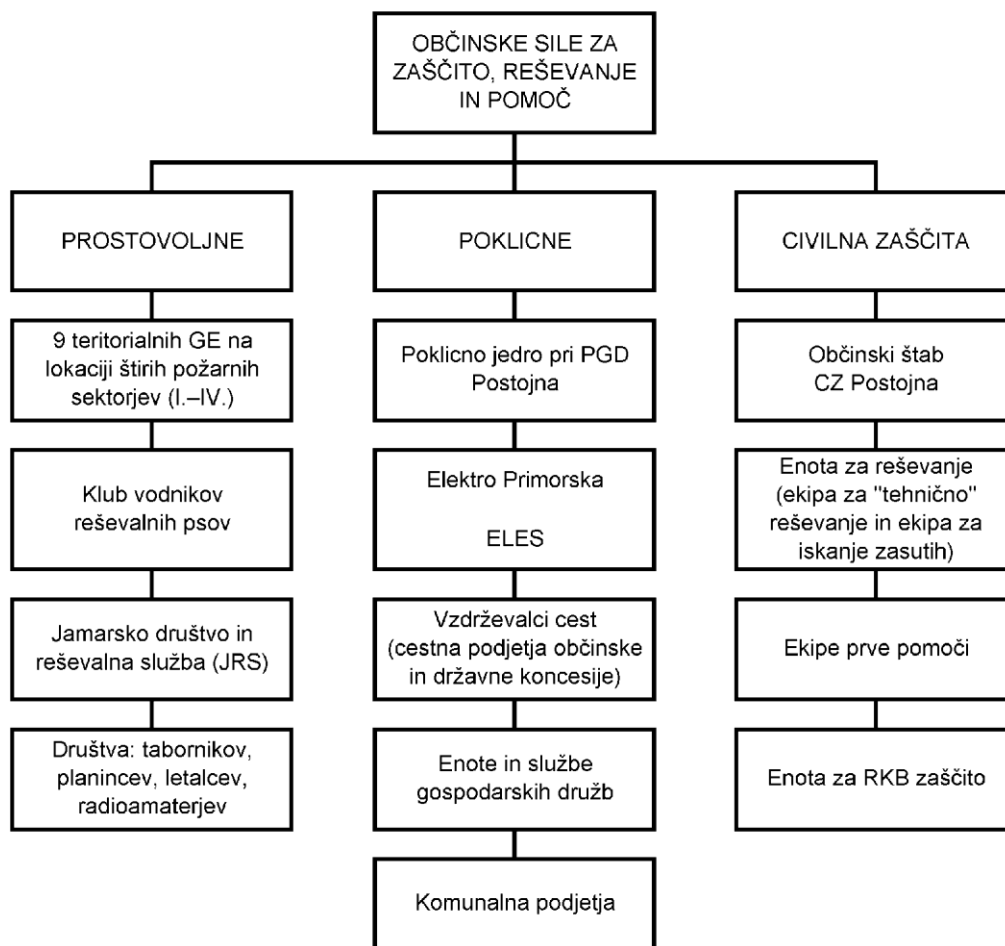
Poveljnik CZ občine Postojna glede na obseg nesreče odredi aktiviranje ostalih občinskih sil zaščite, reševanja in pomoči.

V primeru potreb po ugotavljanju nevarnosti za okolje in posebno za podtalnico na območju doline reke Pivke, se preko poveljnika CZ za Notranjsko zahteva aktiviranje državne enote ELME (enota ekološke mobilne laboratorije).

D-3: Občinski operativni gasilski načrt Postojna

Vsem udeležencem izvajanja nalog ZRP ob nesreči na avtocesti pripada povračilo stroškov in drugih nadomestil v skladu s predpisi. Občina Postojna po izplačilu vseh obveznosti in na podlagi končnega poročila zahteva od povzročitelja nesreče oziroma upravljavca prevoza povračilo sredstev v višini dejanskih stroškov intervencije.

D-1: Dokumenti o pozivanju in aktiviranju pripadnikov, enot in služb zaščite, reševanja in pomoči na območju občine Postojna

Slika 2. Pregled sil za zaščito, reševanje in pomoč na območju občine Postojna.

P-3: Pregled štabov, enot in služb Civilne zaščite Občine Postojna

3.2. Vodenje štabov, enot in služb za zaščito, reševanje in pomoč

Ob množični nesreči na avtocesti je prisotno veliko različnih udeležencev in izvajalcev nalog ZRP na sorazmerno majhnem prostoru, zato je zelo pomembno takojšno, učinkovito in usklajeno nastopanje pri postopkih vodenja ob nesreči. Vodenje sil ZIR se izvaja kot enoten in usklajen sistem med vsemi izvajalci splošnih reševalnih in specialističnih nalog ob nesreči na avtocesti. Predvsem je to pomembno ob prisotnosti nevarne snovi.

Vodenje občinske intervencije ob nesreči na avtocesti na območju občine Postojna prevzame poveljujoči gasilski častnik enote širšega pomena (GE ali poklicni jedro PGD Postojna).

Po načelu postopnosti vodja intervencije vključuje ostale gasilske enote in druge sile za ZIR v soglasju z občinskim gasilskim poveljnikom in poveljnikom CZ občine Postojna.

Naloge vodje intervencije so:

- oceni stanje na kraju nesreče,
- določi vstopno lokacijo za intervencijske enote in službe,
- določi način reševanja in vrstni red reševalnih postopkov,
- razporeja nastop posameznih reševalcev in uporabo reševalne tehnike,
- določi mesto za triažo ponesrečencev v dogovoru z vodjo zdravstvene intervencije,
- določi mesta za organiziran odvoz nujnih primerov z vozili ali helikopterji,
- v sodelovanju s policijo in AMS določi mesta za umik in zbiranje poškodovanih vozil,
- določa druga mesta in lokacije v skladu z načeli operativnega vodenja (poveljniško mesto ali mesto kriznega štaba z opremo za vzdrževanje radijskih zvez, logistične točke za zbiranje odpadkov in sprejem opreme za reševanje, oskrbe in pomoči, mesto zbiranja izgubljenih in osebnih predmetov ter dokumentov, mesto za zbiranje ter posredovanje podatkov in informacij, mesto za sprejem svojcev).

Dežurne službe avtocestnega odseka, Policija, GE PGD Postojna, PHE ZD Postojna in državni in občinski organi vodenja nalog ZRP se zberejo v najkrajšem možnem času v neposredni bližini nesreče in na podlagi prvih podatkov o nesreči, ki jih posredujejo vodje posameznih interventnih služb, ocenijo nevarnost in določijo nadaljnje ukrepe in postopke za zmanjšanje posledic nesreče in preprečitev širjenja nevarnosti.

V kolikor vodja intervencije presodi, da obstoječe enote ne zadoščajo, lahko zaprosi za pomoč pri poveljniku CZ za Notranjsko.

Posamezni organi vodenja imajo ob nesreči zrakoplova naslednje naloge:

Uprava Občine Postojna:

- opravlja upravne in strokovne naloge zaščite, reševanja in pomoči iz svoje pristojnosti,
- poziva pripadnike CZ in pripadnike drugih sil za ZRP katerih je ustanovitelj,
- organizira komunikacijski sistem za delovanje občinskih sil za zaščito, reševanje in pomoč ter omogoča neprekinjeno delovanje službe za stike z javnostjo,
- zagotavlja organizacijsko, logistično in informacijsko podporo pri delu OŠCZ Postojna,
- sodeluje pri izdelavi ocen ogroženosti in načrtovanju ukrepov za preprečevanje ter zmanjšanje posledic (v sodelovanju z drugimi upravami in organi vodenja),
- administrativno pomaga pri vodenju ZRP ter pri odpravljanju posledic (takojšna sanacija),
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

D-4: Načrt dejavnosti občinske uprave Postojna ob izrednih razmerah

Poveljnik in namestnik poveljnika Civilne zaščite občine Postojna:

- ocenjuje posledice nesreče na avtocesti in potrebo po vključitvi občinskih sil za ZRP ter zagotavlja izmenjavo podatkov in ocen z vodjo intervencije,
- odreja aktiviranje štabov, enot in služb CZ ter zagotavlja pogoje za operativno-strokovno delo pripadnikov CZ in drugih občinskih sil za ZRP,
- sodeluje z vodjo intervencije na ogroženem območju v primeru nujnosti ukrepov v naseljih ali v primeru sproščanja nevarnih snovi,
- obvešča poveljnika CZ za Notranjsko o posledicah in stanju na prizadetem območju ter daje mnenja in predloge v zvezi z ZRP ter odpravljanjem posledic nesreče,
- koordinira izvajanje ukrepov in nalog ob nesreči na avtocesti v skladu z usmeritvami in odredbami poveljnika CZ za Notranjsko,
- skrbi za pravočasne zahteve o pomoči in poročila o izvedenih nalogah.

Občinski štab CZ Postojna:

- zagotavlja strokovno pomoč poveljniku CZ pri vodenju ZRP ob nesreči na avtocesti,
- zagotavlja informacijsko in logistično podporo vodjem enot in služb pri izvajanju ukrepov in nalog ZRP,
- z delom svojih članov posreduje v koordinaciji med različnimi udeleženci nalog ZRP na samem mestu nesreče in posebno v primeru ogroženosti naselij,
- skrbi za dosledno izvajane odredb in usmeritev poveljnika CZ v zvezi z nalogami in ukrepi ZRP,
- preko svojih članov zagotavlja sodelovanje s službami zdravstva, komunale, vzdrževanja cest, varstva narave, policijo, regijskim štabom CZ ter po potrebi z Inšpektoratom VNDN in drugimi specializiranimi upravami in službami, ki sodelujejo pri izvajanju nalog in ukrepov ob nesreči na avtocesti,
- pripravlja občinske dokumente obveščanja, aktiviranja in vodenja nalog ZRP v zvezi z nesrečo.

Občinski gasilski poveljnik:

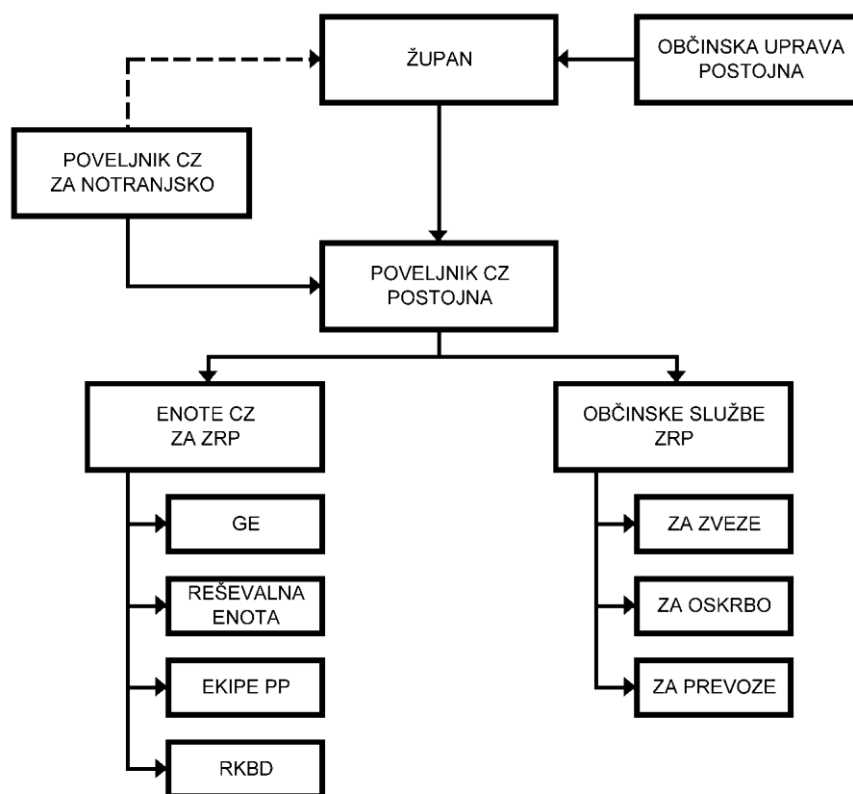
- organizira in koordinira delovanje prostovoljnih GE na mestu nesreče in pri tem:
- zagotavlja sodelovanje z vodjo intervencije iz vrst ACB Postojna ali policije, v kolikor so posledice nesreče izven ožjega območja avtoceste,
- sodeluje pri zaporah in omejitvah na ogroženem območju,
- sprejema ukrepe za preprečevanja širjenja nevarnosti na naseljena mesta ali izlitje nevarnih snovi v okolje,
- koordinira izvajanje nalog z odločitvami in usmeritvami poveljnika CZ občine Postojna,
- druge naloge iz svoje pristojnosti.

Vodje oziroma predstojniki Območnega združenja RKS Postojna, enote Slovenskega Karitasa, kinologov, potapljačev, tabornikov, skavtov ter drugih organizacij in društev, katerih dejavnost je pomembna za zaščito, reševanje in pomoč, izvajajo naloge iz svoje pristojnosti. Vključujejo se v skupne akcije ZRP na podlagi odločitev in usmeritev vodje intervencije, operativnega vodje ACB Postojna oziroma regijskega poveljnika CZ za Notranjsko.

V kolikor imajo naveden organizacije in društva tudi pogodbo za izvajanje nalog ZRP z Občino Postojna, pri svojem delu upoštevajo usmeritve poveljnika CZ Postojna predvsem po vprašanju zagotavljanja logistične podpore in obveščanja lokalne javnosti med izvajanjem nalog reševanja.

3.3. Operativno vodenje

Na širšem območju ob množični nesreči na avtocesti operativno vodenje občinskih štabov, enot in služb CZ ter drugih sil za ZRP koordinira poveljnik CZ za Notranjsko, ob pomoči vodij posameznih intervencij služb in enot reševanja.

Slika 3. Potek aktivnosti operativnega vodenja

V primeru množične nesreče na avtocesti se takoj poleg policije in nujne zdravstvene pomoči angažira PGD Postojna ter po oceni vodje gasilske intervencije še ostale enote sektorja oziroma druge sile ZRP.

Pri nadaljnjem angažiranju in delovanju gasilskih in drugih občinskih enot za ZRP vodja intervencije upošteva odločitve poveljnika CZ Postojna oziroma odločitve kriznega štaba, ki se ob množični nesreči na avtocesti posebno določi in organizira od vodstev vseh sodelujočih.

V primeru nesreče s prisotnostjo nevarne snovi poveljnik CZ Postojna takoj odredi aktiviranje razpoložljivih služb in reševalnih enot za ZRP na območju občine Postojna.

Običajno se operativno delo na območju nesreče organizira v treh conah:

Cona A – neposredno mesto nesreče, kjer nastopajo izključno reševalci pod vodstvom vodje gasilskega reševanja. Temeljna naloga v tej coni je reševanje in umik ljudi iz mesta nevarnosti, gašenje požara in preprečitev širjenja nevarnosti ter varovanje sledi o vzrokih nesreče (operativna raven vodenja, notranji ali zlati krog).

Cona B – širše območje mesta nesreče, kjer vodja intervencije določa nujno zdravstveno oskrbo, poveljniško mesto ali mesto kriznega štaba, sestavljeno iz vseh sodelujočih vodij enot in služb pri intervenciji v coni A, vhodne in izhodne točke nastopanja enot in reševalcev, mesto za psihološko pomoč ogroženim in reševalcem, mesto kratkotrajnega počitka in oskrbe za

prizadete in reševalce, smeri za zagotavljanje prometa za odvoz ponesrečencev, nevarnih odpadkov in dostavo pomoči ter zbiranje podatkov o ponesrečencih, oblikovanje podatkov za nadaljnje obveščanje prizadetih in javnosti (taktična raven vodenja, zunanji ali srebrni krog).

Cona C – mesto izven območja nesreče, kjer poveljnik CZ občine Postojna koordinira izvajanje prioritarnih nalog ter skrbi za pogoje pri izvajanju ukrepov umika, podpore in zagotavljanja najnujnejše oskrbe prizadetim (strateška raven vodenja, bronasti krog).

Vsaka cona oz. krog se nadzira s strani policije. Reševalci in posamezni eksperti pri delu koristijo uniforme ali posebne oznake – dovolilnice, ki jih izda URSZR – Izpostava Postojna.

Mesto nesreče se zavaruje vse do prihoda ekspertov oziroma do zaključka pregleda mesta nesreče, o čemer odloča preiskovalni organ MzP.

OŠCZ Postojna organizira svoje operativno delo v podporo poveljniku CZ občine Postojna v coni C, v povezavi z Občino Postojna. Pri tem pomoč nudijo administrativni delavci uprave Občine Postojna. OŠCZ Postojna mora ob množični nesreči na avtocesti čim prej vzpostaviti pregled nad stanjem na prizadetem območju, oceniti predvideni razvoj situacije in urejati pogoje za izvajanje ukrepov, ki so nujno potrebni predvsem zaradi reševanja ljudi in odprave posledic nesreče z nevarno snovjo.

Logistično podporo silam intervencije, ki obsega zagotavljanje zvez, opreme, materiala, prevoza, informacijske podpore, prehrane, zdravstvenega in drugega varstva zagotavlja iz lokalnih virov in v sodelovanju z logističnim centrom Postojna URSZR.

Ob operativnem vodenju se pri OŠCZ Postojna redno evidentirajo vsi postopki odločanja in izvajanja nalog ZRP z rednimi poročili, zahtevki, obvestili in podatki, pomembnimi za tovrstno nesrečo.

3.4. Organizacija zvez

Pri operativnem vodenju akcij ZRP se uporablja sistem radijskih zvez ZIR (ZARE in ZARE - PLUS) ter sistem osebne klica.

Sistem zvez ZARE se obvezno uporablja pri vodenju intervencij ter drugih zaščitnih in reševalnih akcijah ter je namenjen vsem izvajalcem nalog v okviru sistema ZIR (uporabljajo ga pripadniki enot in služb CZ).

Prenos podatkov in komuniciranje med organi vodenja, reševalnimi službami in drugimi izvajalci ZRP poteka po:

- telefaksu,
- elektronski pošti,
- radijskih zvezah v sistemu zaščite in reševanja (ZARE in ZARE - PLUS),
- intranetu ZIR,
- internetu in
- sistemu javne fiksne in mobilne telefonije.

Po potrebi se zagotovi namestitev mobilnih oddajnikov in centrov zvez.

Za vzpostavitev radijske zveze za povezavo med organi vodenja se uporabljajo:

- 26. semidupleksni kanal sistema zvez ZARE preko oddajnika na Nanosu,
- 28. semidupleksni kanal sistema zvez ZARE preko oddajnika na Artvižah.

Za potrebe operative na območju občine Postojna se v začetku reševanja uporablja simpleksni kanal 41, oziroma tisti, ki ga določi ReCO Postojna.

P-11: Pregled uporabnikov zvez ZARE pri Občini Postojna D-2: Navodilo za uporabo radijskih zvez ZARE pri občini Postojna P-9: Seznam članov občinskega štaba CZ Postojna P-24: Seznam članov občinskega gasilskega poveljstva Postojna

4. IZVAJANE ZAŠČITNIH UKREPOV IN DRUGIH NALOG OB NESREČI

Ob množični nesreči na avtocesti se izvajajo naslednji zaščitni ukrepi:

- a) prostorski, gradbeni in drugi tehnični ukrepi,
- b) ukrepi RKB zaščite,
- c) evakuacija,
- d) sprejem in oskrba ponesrečencev in ogroženih prebivalcev,

in naslednje naloge reševanja:

- e) gašenje ob požarih,
- f) reševanje ponesrečencev,
- g) nujna medicinska pomoč,
- h) prva veterinarska pomoč,
- i) obravnava in odprava posledic množične nesreče.

4.1. Potek izvajanja zaščitnih ukrepov

Načeloma se vsi ukrepi izvajajo postopoma glede na trenutno oceno ogroženosti, ki jo sprejme vodja intervencije. Pri dolgotrajnem vključevanju reševalnih enot se skrbi za enakomerno obremenjenost enot in posameznih reševalcev. Ob pomanjkanju dostopa do mesta nesreče se na predlog vodje intervencije oziroma na zahtevo poveljnika CZ za Notranjsko organizira reševanje in logistična podpora s pomočjo helikopterja.

a) Prostorski, gradbeni in drugi tehnični ukrepi

Za upravljanje in vzdrževanje objektov in naprav na avtocesti skrbi dežurna služba pri ACB Postojna, ki daljinsko nadzira odvijanje prometa in delovanje vseh naprav. Ob izrednem dogodku oziroma nesreči vzdrževalec izvaja oceno poškodovanosti in zamenjavo opreme, sprostitev intervencijskih poti, ureditev obvozov in ustrezne signalizacije, zavarovanje poškodovanih vozil in obveščanje pristojnih organov. Nadzor nad temi postopki izvaja policija.

Občina Postojna v primeru množične nesreče na avtocesti zagotavlja delovanje vzdrževalnih služb na občinskih cestah, da omogočajo obvozno prometno zmožnost za večje število udeležencev v tranzitu. Župan omogoča uporabo najbližjih deponij za ruševine in izkopov gradbenega materiala ter vključevanje lokalnih javnih in drugih podjetij za manipulativno pomoč pri odpravi posledic nesreče.

b) Ukrepi RKB zaščite

Ob množični nesreči na avtocesti se za ugotavljanje vrste nevarnosti zaradi prisotnosti nevarne snovi aktivirajo mobilni državni laboratoriji (IRE KLOR, ELME, MEEL), ki:

- opravljajo izvidovanje nevarne snovi (detekcija, identifikacija, dozimetrija in druge analize),
- ugotavljajo in označujejo kontaminirano cono ogroženega območja (KonZ),
- strokovno usmerjajo izvedbo dekontaminacije prizadetega območja,
- izvajajo vzorčenje, analize in druge preiskave.

Vodja občinske intervencije oziroma poveljnik CZ občine Postojna v primeru nesreče manjšega obsega razlitja in znane prisotnosti nevarne snovi, izvede nalogo dekontaminacije z aktivirano operativno gasilsko enoto. V primeru večje zahtevnosti in nevarnosti razlitja poveljnik CZ aktivira občinsko enoto za dekontaminacijo, ki opravi dekontaminacijo mesta nesreče oz. kontaminiranega območja. Gasilske enote, kadar delujejo na kontaminiranem območju, morajo biti opremljene z zaščitno obleko in osebni dozimetri oziroma sredstvi za skupinsko detekcijo.

Pri zavarovanju prizadetega območja gasilske enote delujejo po napotkih okoljevarstvenega inšpektorja oziroma vodje RKB izvidovanja. Pri zaščiti podtalnice se vključijo javne komunalne službe, službe vzdrževanja cest in po potrebi občinska tehnično reševalna enota.

V primeru večjega izpusta ali izlitja nevarnih snovi na območju avtoceste vodja intervencije preko poveljnika CZ za Notranjsko zahteva dodatno absorpcijsko opremo in materiale za preprečevanje širjenja nevarnosti, v reševanje in zaščito pa se vključijo specializirane enote za dekontaminacijo (SV in specializirana podjetja za zbiranje in prevoz nevarnih odpadkov).

Kadar je zaradi izpusta v ozračje ogroženo naseljeno mesto, se pristopi k postopku evakuacije naselja v bližini prizadetega območja ob avtocesti, v ustrezni varnostni razdalji glede na vrsto nevarnosti in meteorološke pogoje v danem trenutku. Evakuacijo organizira in vodi vodja intervencije oziroma poveljnik CZ občine Postojna.

P-26: Podatki o enoti za RKB dekontaminacijo pri Občini Postojna

c) Evakuacija

Evakuacijo udeležencev v nesreči zaradi prisotnosti nevarnih snovi ali nevarnosti eksplozije odreja vodja intervencije. Dežurna služba pri ACB Postojna zagotavlja umik udeležencev nesreče in jih začasno zbere na lokaciji AC baze.

V primeru, da je zaradi izpusta nevarne snovi ogroženo naselje (Ravbarkomanda, Postojna, Stara vas, Zalog, Studenec, Dilce, Hruševje, Slavinje, Velika in Mala Brda, Veliko in Malo Ubeljsko, Razdrto) ali podtalnica v dolini reke Pivke, poveljnik CZ občine Postojna odredi in vodi umik prebivalcev v višje predele oziroma območja na varni razdalji, ki morajo biti oddaljena od mesta nesreče najmanj 800 m. V tem primeru se ogroženi prebivalci obvestijo z alarmnim znakom za neposredno nevarnost in z obvestilom, v katerem se navedejo napotki za izvajanje nujnega ukrepa umika iz ogroženega območja. Neposredno pomoč prebivalcem, ki se evakuirajo, izvajajo najbližje prostovoljne gasilske enote.

Prenehanje nevarnosti se določi po zagotovitvi pristojnega inšpektorja in po navodilih vodje intervencije, ki prebivalce o tem obvesti z alarmnih znakom za prenehanje nevarnosti in z ustreznim obvestilom preko medijev in neposredno.

P-20: Pregled evakuacijskih sprejemališč na območju občine Postojna (ZU-18)

P-12: Podatki o sektorskih štabih CZ in poverjenikih CZ v krajevnih skupnostih na območju občine Postojna.

d) Sprejem in oskrba ponesrečencev in ogroženih prebivalcev

Udeleženci v prometni nesreči na avtocesti so praviloma ujeti v zastoju, ki lahko traja več ur. V pogojih mraza ali velike vročine družba DARS zagotavlja napitke in higienske pogoje z ustreznimi ekološkimi kabinami. V kolikor to ni zagotovljeno od strani družbe DARS, lahko oskrbo na njihove stroške uredi vodja intervencije.

V primeru izpusta nevarnih snovi oziroma evakuacije prebivalcev iz bližnjih naselij ob nesreči na avtocesti, se organizira sprejem na območju mesta Postojna in v drugih najbližjih vaseh izven območja ene ali več prizadetih naselij: Ravbarkomanda, Postojna, Stara vas, Zalog, Studenec, Dilce, Hruševje, Slavinje, Velika in Mala Brda, Veliko in Malo Ubeljsko in Razdrto.

Oskrbo začasno nastanjenih oseb organizira poveljnik CZ Postojna s pomočjo služb za podporo in z drugimi humanitarnimi organizacijami ter javnimi službami (zdravstvo, sociala, komunala ter služba za ZRP pri občinski upravi Občine Postojna).

Vse nastale stroške pri preventivni evakuaciji prebivalcev krije Občina Postojna. Povračilo nastalih stroškov eventualne sanacije na prizadetem območju, Občina Postojna zahteva od pristojnega upravljavca ACB Postojna ali družbe DARS oziroma povzročitelja nesreče.

P-5: Materialno tehnična sredstva Civilne zaščite občine Postojna
P-4: Pregled večjih podjetij, zavodov in organizacij na območju občine Postojna
P-6: Podjetja, organizacije ter druge družbe in društva, ki opravljajo naloge zaščite, reševanja in pomoči po pogodbi

4.2. Potek izvajana nalog reševanja

e) Gašenje ob požarih

Naloge gašenja požarov in reševanja ob množični nesreči na avtocesti izvajajo v skladu z operativnimi načrti:

- operativna enota PGD Postojna ter
- gasilske enote prostovoljnih gasilskih društev.

Gasilsko intervencijo vodi vodja intervencije (poveljnik gasilske enote), ki prva pride na mesto nesreče. Ob prihodu gasilcev PGD Postojna vodenje intervencije prevzame vodja njihove izmene. O poteku gasilske intervencije vodja intervencije poroča Centru za obveščanje Postojna in poveljniku CZ občine Postojna. Le-ta ob nesreči na avtocesti večjega obsega o stanju na terenu poroča poveljniku CZ za Notranjsko.

Kadar intervencija zahteva izvajanje nalog reševanja večjega števila ljudi in gašenje nevarnih snovi, intervencijo vodi gasilsko poveljstvo v sodelovanju z vsemi vodji intervencijskih služb in služb podpore, v skladu z usmeritvami poveljnika CZ Postojna.

V primeru večjih in dolgotrajnejših organizacijskih potreb podpore ob izvajanju nalog gašenja posebno nevarnih snovi, vodenje intervencije v celoti prevzame poveljnik CZ za Notranjsko.

Gasilske enote na terenu izvajajo:

- gašenje požarov in reševanje ob požarih in eksplozijah,
- reševanje ukleščanih in blokiranih iz vozil,
- pomoč pri prenosu poškodovancev s kraja nesreče,
- pomoč pri pripravi ponesrečenih za prevoz in
- druge splošne reševalne naloge.

Za gašenje na težko dostopnem vozilu se lahko sile in sredstva za reševanje (reševalci, gasilci, gasilska in druga intervencijska vozila) do kraja nesreče pripeljejo po sproščenih intervencijskih poteh, za katero prevoznost poskrbi dežurna služba ACB Postojna. V zahtevnih pogojih reševanja in dostopa do vozil se pri gašenju lahko vključijo helikopterji Policije in SV. Zahtevo

po helikopterski pomoči poda vodja intervencije ali poveljnik CZ občine Postojna preko poveljnika CZ za Notranjsko.

V primeru potrebe, ko ni možen dostop do mesta nesreče po avtocesti, vodja intervencije poleg pehotnega nastopa GE ureja dostop preko lokalnih cest in poti, ki še omogočajo gasilski dostop do avtocestnih površin.

P-2: Pregled gasilskih enot (GE) na območju občine Postojna
D-3: Občinski operativni gasilski načrt Postojna
P-602: Navodilo za operativca v ReCO 'nesreča v cestnem prometu'

f) Reševanje ponesrečencev

Dežurna služba pri ACB Postojna zagotavlja prvi odziv na nesrečo in vzpostavitev najnujnejših pogojev za prihod gasilskih ekip in drugih ekip tehničnega reševanja.

Na nesrečo na avtocesti se odzovejo sledeče občinske enote in službe:

- operativno jedro PGD Postojna,
- sosednje GE v bližini mesta nesreče,
- reševalna enota pri Občini Postojna (tehnično reševalna),
- služba za podporo,
- druge enote po odločitvi poveljnika CZ občine Postojna.

Ponesrečence, ujete v razbitinah vozil, rešujejo gasilci PGD Postojna ter gasilci sosednjih prostovoljnih gasilskih društev, ki pridejo na pomoč. Zavarovanje mesta nesreče na avtocesti opravijo policisti PU Postojna. Ob nesreči večjega obsega poveljnik CZ občine Postojna na zahtevo vodje intervencije aktivira tudi enoto za (tehnično) reševanje, ki bi izvajala:

- odkrivanje ponesrečenih v poškodovanih vozilih,
- reševanje ljudi in materialnih dobrin iz poškodovanih vozil,
- zavarovanje prisotnih nevarnih snovi pred eksplozijo,
- reševanje živali iz poškodovanih vozil,
- zavarovanje dostopnih poti in prehodov ter druge naloge iz svoje pristojnosti.

Pri pogojih slabega dostopa do mesta ponesrečencev in poškodovanih vozil, vodja intervencije odredi uporabo helikopterjev, katere zagotavljajo SV in Policija. Za zagotavljanje pogojev uporabe tehnične opreme in sredstev gradbene mehanizacije se izvedejo potrebni gradbeni posegi v sklopu intervencije ob nesreči. Gradbeni posegi iz domene sanacije po nesreči niso predmet tega načrta.

P-27: Podatki o enoti za reševanje pri Občini Postojna
P-13: Pregled avtomobilski lestev za gašenje in reševanje

g) Nujna medicinska pomoč

V okviru nujne medicinske pomoči ob nesreči na avtocesti se izvajajo ukrepi za ohranitev življenj in varovanja zdravja udeležencev, ki jo izvaja zdravstvena služba pri ZD Postojna.

Ob množični nesreči na avtocesti se v okviru nujne medicinske pomoči izvaja:

- prva laična pomoč, ki jo dajejo posamezniki iz vrst udeležencev nesreče in delavci ACB na mestu nesreče,
- nujna medicinska pomoč, ki jo daje PHE ZD Postojna (urgentna služba),

- nujna zdravstvena oskrba in specialistična zdravstvena pomoč, ki jo zagotavljajo zdravstveni delavci na terenu in v Bolnišnici Postojna,
- izvajanje higienskih in protiepidemičnih ukrepov, ki jih izvajajo različne službe pod nadzorom zdravstvenega inšpektorata in zavodov za zdravstveno varstvo,
- identifikacija mrtvih,
- oskrbo z zdravili, sanitetnim materialom in opremo ter
- psihološko pomoč poškodovanim in svojcem prizadetih.

Za prevoz večjega števila poškodovanih in mrtvih se poleg zdravstvenih vozil in vozil pogrebne službe lahko uporabijo razpoložljiva gasilska vozila za prevoz moštva in vozila drugih mimoidočih prevoznikov. O uporabi le-teh odloča vodja intervencije na zahtevo vodje nujne medicinske pomoči.

Na območju mesta nesreče (cona B) se oblikuje mesto zdravstvene oskrbe (MZO), na katerem PHE-ZD Postojna izvaja najnujnejšo zdravstveno oskrbo, pripravi preživele za prevoz v zdravstvene ustanove v nadaljnjo oskrbo, psihološko pomoč, registracijo udeležencev v nesreči in ugotavlja smrt.

Delovanje zdravstvene službe ob naravnih in drugih nesrečah urejajo predpisi Ministrstva za zdravje. Ob večjem številu mrtvih se na ravni Izpostave URSZR Postojna organizira center za psihološko pomoč in informiranje poškodovanih in svojcev žrtev nesreče.

Za identifikacijo mrtvih ob množični nesreči zagotavlja pomoč enota za identifikacijo mrtvih pri Inštitutu za sodno medicino pri Medicinski fakulteti.

P-16: Pregled zdravstvenih ustanov na območju občine Postojna

D-13: Navodilo za psihološko pomoč s seznamom zavodov in organizacij pomoči

h) Prva veterinarska pomoč

Prva veterinarska pomoč pri prevozu živine v primeru nesreče na avtocesti, se izvaja na podlagi navodil, ki jih izda veterinarski inšpektor VURS. Reševanje živine iz vozil izvajajo redne službe upravljavcev avtoceste, DARS, gasilska enota iz PGD Postojna in druge GE v bližini. Prevoz živinskih trupel izvajajo javne službe za prevoz in ravnanje z živalskimi odpadki ter veterinarska higienska služba.

P-603: Pregled veterinarskih organizacij pri območnem uradu VURS v Postojni.

i) Obravnava in odprava posledic množične nesreče

Ogled kraja nesreče vodi dežurni preiskovalni sodnik s pomočjo dežurnega sodnika in ustreznih organov Policije. Na mestu nesreče vodja intervencije zagotavlja varovanje predmetov in drugih dokazil, ki so nujna za ugotavljanje vzrokov nesreče in stopnjo posledic posameznih primerov.

Upravljavca in vzdrževalca AC-DARS d.d. morata v najkrajšem možnem času zagotoviti prevoznost avtoceste. AMZS zagotavlja odstranitev poškodovanih vozil v skladu s predpisi in po odobritvi preiskovalnega sodnika.

5. PRILOGE IN DODATKI

5.1. Seznam skupnih prilog

Oznaka in naziv priloge	stran
P-1: Seznam vodilnih oseb, ki se obveščajo ob izrednih razmerah	6
P-2: Pregled gasilskih enot (GE) na območju občine Postojna	16
P-3: Pregled štabov, enot in služb Civilne zaščite Občine Postojna	8
P-4: Pregled večjih podjetij, zavodov in organizacij na območju občine Postojna	15
P-5: Materialno tehnična sredstva Civilne zaščite Občine Postojna	15
P-6: Podjetja, organizacije ter druge družbe in društva, ki opravljajo naloge zaščite, reševanja in pomoči po pogodbi	15
P-7: Seznam medijev lokalnega pomena	6
P-8: Telefonska številka Občine Postojna za informiranje prebivalcev ob nesrečah	6
P-9: Seznam članov občinskega štaba CZ Postojna	13
P-11: Pregled uporabnikov zvez ZARE pri Občini Postojna	13
P-12: Podatki sektorskih štabov in poverjenikov CZ v krajevnih skupnostih na območju občine Postojna.	15
P-602: Navodilo za operativca v ReCO 'nesreča v cestnem prometu'	16
P-603: Pregled veterinarskih organizacij pri območnem uradu VURS v Postojni	18

5.2. Seznam posebnih prilog

Oznaka in naziv priloge	stran
P-13: Pregled avtomobilskih letev za gašenje in reševanje	17
P-16: Pregled zdravstvenih ustanov na območju občine Postojna	18
P-20: Pregled evakuacijskih sprejemališč na območju občine Postojna (ZU18)	15
P-24: Seznam članov Občinskega gasilskega poveljstva Postojna	13
P-26: Podatki o enoti za RKB dekontaminacijo	14
P-27: Podatki o enoti za reševanje	17

5.3. Seznam skupnih dodatkov

Oznaka in naziv dodatka	stran
D-1: Dokumenti o aktiviranju pripadnikov, enot in služb zaščite, reševanja in pomoči pri Občini Postojna	8
D-2: Navodilo za uporabo radijskih zvez ZARE pri občini Postojna	13
D-3: Občinski operativni gasilski načrt Postojna	7, 16
D-4: Načrt dejavnosti občinske uprave Postojna za primer izrednih razmer	9

5.4. Seznam posebnih dodatkov

Oznaka in naziv dodatka	stran
D-13: Navodilo za psihološko pomoč s seznamom zavodov in organizacij pomoči	18

6. RAZLAGA POJMOV IN OKRAJŠAV

Incident je dogodek, ki je ali bi lahko ogrozil varnost prometa in ni nesreča

Nesreča je dogodek ali vrsta dogodkov, povzročenih po nenadzorovanih naravnih in drugih silah, ki prizadenejo oziroma ogrozijo življenje ali zdravje ljudi, živali ter premoženje, povzročijo škodo na kulturni dediščini in okolju v takem obsegu, da je za njihov nadzor in obvladovanje potrebno uporabiti posebne ukrepe, sile in sredstva, ker ukrepi rednih dejavnosti, sile in sredstva ne zadostujejo.

Druge nesreče so nesreče v cestnem, železniškem in zračnem prometu, požar, rudniška nesreča, porušitev jezua, nesreče, ki jih povzročajo aktivnosti na morju, jedrska nesreča in druge ekološke ter industrijske nesreče, ki jih povzroči človek s svojo dejavnostjo in ravnanjem, pa tudi vojna, izredno stanje, uporaba orožij ali sredstev za množično uničevanje ter teroristični napadi s klasičnimi sredstvi in druge oblike množičnega nasilja.

Ogroženost je resnična ali občutna izpostavljenost ljudi, živali, premoženja, kulturne dediščine in okolja nevarnostim naravnih in drugih nesreč.

Stopnja ogroženosti je pričakovan obseg škode in drugih posledic naravne ali druge nesreče.

Škoda, ki jo povzroči naravna ali druga nesreča, obsega neposredno škodo, stroške intervencij in ukrepov, s katerimi se prepreči povečevanje škodljivih posledic nesreče.

Preventivni ukrepi so vsi ukrepi, s katerimi se prepreči nevarnost nastanka nesreče, oziroma ukrepi, s katerimi se zmanjša škodljive posledice nesreče.

Sile za zaščito, reševanje in pomoč so razpoložljive zmogljivosti gospodarskih družb, zavodov ali drugih organizacij lokalnih skupnosti in države, ki so namenjene zaščiti, reševanju in pomoči ob naravi ali drugi nesreči.

Sredstva za zaščito, reševanje in pomoč obsegajo zaščitno ter reševalno opremo in orodje, zaklonska in druge zaščitne objekte, objekte in opremo za usposabljanje, skladišča, prevozna sredstva, telekomunikacijske in alarmne naprave ter material, ki se namensko uporablja za zaščito, reševanje in pomoč. Ali je predviden za ta namen.

Zaščitna in reševalna oprema ter orodje so sredstva, izdelana v skladu s predpisanimi standardi in praviloma tipizirana, za osebno in skupinsko zaščito, oprema, vozila ter tehnična in druga sredstva, ki jih potrebujejo strokovnjaki, reševalne enote, službe in reševalci pri zaščiti, reševanju in pomoči.

Ocena ogroženosti je kakovostna in količinska analiza naravnih ter drugih danosti za nastanek naravne ali druge nesreče, z oceno možnega poteka in posledic nesreče, s predlagano stopnjo zaščite pred nevarnostmi ter predlogom preventivnih in drugih ukrepov za zaščito, reševanje in pomoč.

Načrt zaščite in reševanja je na podlagi ocene ogroženosti in spoznanj stroke razdelna zamisel zaščite, reševanja in pomoči ob določeni naravni ali drugi nesreči.

Zaščita obsega organizacijske, tehnične in druge ukrepe ter uporabo tehničnih in drugih sredstev za neposredno osebno in skupinsko zaščito ljudi, živali, premoženja, kulturne dediščine ter okolja pred posledicami naravne in druge nesreče.

Reševanje obsega ukrepe in postopke za reševanje ljudi, katerih življenje ali zdravje je ogroženo, reševanje živali, premoženja ter kulturne dediščine pred posledicami naravne ali druge nesreče.

Pomoč obsega ukrepe in storitve strokovnjakov, reševalnih enot in služb, uporabo zaščitne in reševalne opreme ter sredstev pomoči.

Osnovni pogoji za življenje ob naravni ali drugi nesreči so nujna zdravstvena oskrba ljudi in živali, nastanitev in oskrba ogroženih s pitno vodo, hrano, zdravili in drugimi osnovnimi življenjskimi potrebščinami, oskrba z električno energijo, zagotovitev nujnih prometnih povezav in delovanje komunalne infrastrukture, zagotovitev in zaščita nujne živinske krme ter zaščita kulturne dediščine.

ARSO	Agencija Republike Slovenije za okolje
CZ	Civilna zaščita
CORS	Center za obveščanje Republike Slovenije
CZ RS	Civilna zaščita Republike Slovenije
ELME	Ekološki laboratorij z mobilno ekipo
EUROCONTROL	Evropska organizacija za varnost zračne plovbe
GRS	Gorska reševalna služba
KZPS	Kontrola zračnega prometa Slovenija d.o.o.
MEEL	Mobilna enota ekološke laboratorije Ljubljana
MzP	Ministrstvo za promet
NC ACB	Nadzorni center avtocestne baze
OKC PU	Operativno komunikacijski center – policijska uprava
OKZP	Območna kontrola zračnega prometa
PGE	Poklicna gasilska enota
PGD	Prostovoljno gasilsko društvo
PIC	Prometni informacijski center
PS SV	Poveljstvo sil Slovenske vojske
PU	Policijska uprava
RE CLOR	Reševalna enota za primer nevarnosti klora
ReCO	Regijski center za obveščanje
RKB	Radiološka, kemična in biološka zaščita
RS	Republika Slovenija
RKS	Rdeči križ Slovenije
SPLNI	Sektor za preiskovanje letalskih nesreč in incidentov
STA	Slovenska tiskovna agencija
TV	Televizija
URSZR	Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje
ZARE	Radijske zveze za zaščito in reševanje
ZRP	Zaščita, reševanje in pomoč